

КИЇВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ АРХІТЕКТУРИ, БУДІВНИЦТВА ТА УПРАВЛІННЯ

Циклова комісія «Зелене будівництво та садово-паркове господарство»
Технологічне відділення

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора

з навчальної роботи

Тетяна КОСА

«29» 08 2025р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОХОРОНА ПРАЦІ

Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

Спеціальність 206 Садово-паркове господарство

Освітньо-професійна програма Зелене будівництво і садово-паркове
господарство

Освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр

Робоча програма навчальної дисципліни «Охорона праці» для здобувачів фахової перед вищої освіти освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр.

Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

Спеціальність 206 Садово-паркове господарство

Освітньо-професійна програма Зелене будівництво та садово-паркове господарство

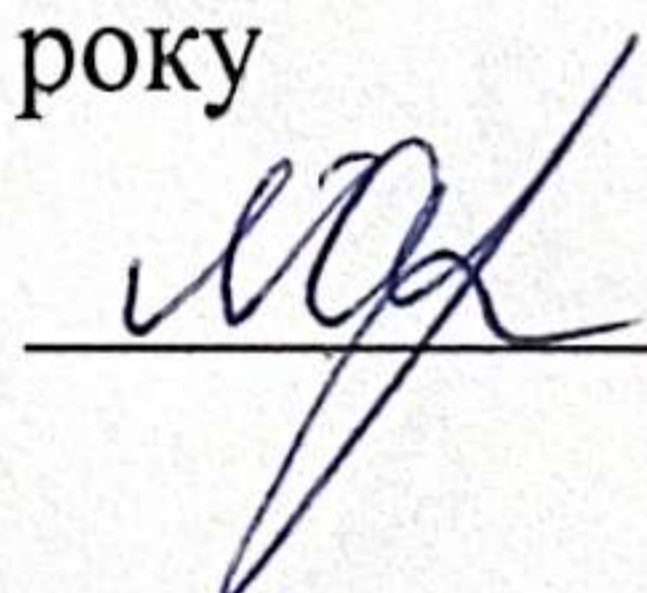
Робочу програму навчальної дисципліни уклад: Оніщенко М.В., викладач

Робочу програму навчальної дисципліни «Охорона праці»:

Розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії «Зелене будівництво і садово-паркове господарство»

Протокол № 2 від «27» серпня 2025 року

Голова циклової комісії

 Галина ЯВОН

Погоджено

Гарантом освітньо-професійної програми

 Світлана МОСОЛОВА

« » 20 року

Розглянуто

Методист коледжу

«28» серпня 2025 року

 Ірина ТИМОШЕНКО

Схвалено методичною радою коледжу

Протокол № 1 від «28» 08 2025 року

Голова методичної ради

 Тетяна КОСА

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва навчальної дисципліни	Охорона праці
Статус	Обов'язкова компонента освітньо-професійної програми
Форма навчання	Денна
Мова викладання	Українська
Кількість кредитів ЄКТС/годин	2/60
Індивідуальне завдання (курсова робота)	Не передбачено
Форма контролю	<i>Диференційований залік</i>

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни **«Охорона праці»** є теоретична і практична підготовка майбутніх фахівців з опанування знань, умінь і навичок створювати безпечні умови життя і діяльності у середовищі перебування, осягнення світоглядних принципів гармонійних стосунків людини з технікою, природою та суспільством, формування компетенції, знань, умінь, і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування у здобувачів освіти відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях.

Завдання навчальної дисципліни **«Охорона праці»**: передбачає опанування знаннями, вміннями та навичками вирішувати професійні завдання з обов'язковим урахуванням галузевих вимог щодо забезпечення

безпеки персоналу та захисту населення в небезпечних та надзвичайних ситуаціях і формування мотивації щодо посилення особистої відповідальності за забезпечення гарантованого рівня безпеки функціонування об'єктів галузі, матеріальних та культурних цінностей в межах науково-обґрунтованих критеріїв прийняттого ризику і полягає у набутті здобувачами освіти знань, умінь і здатностей компетенції ефективно вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці та збереження життя, здоров'я та працездатності працівників у різних сферах професійної діяльності.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини та громадянина в Україні;

СК3. Здатність застосовувати інженерно-технічне обладнання на об'єктах садово-паркового господарства;

У результаті вивчення навчальної дисципліни формуються програмні результати навчання відповідно до **ОПП**:

РН1. Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні та теоретичні знання для розв'язання практичних ситуацій у сфері садово-паркового господарства.

РН4. Знаходити, збирати, впорядковувати та застосовувати фахову інформацію з різних джерел.

РН9. Організовувати виробничі процеси у садово-парковому господарстві.

РН10. Дотримуватись вимог нормативних документів, міжнародних стандартів у професійній діяльності.

РН11. Дотримуватись вимог охорони праці, виробничої санітарії і пожежної безпеки у професійній діяльності та процесі навчання.

РН17. Застосовувати знання і вміння під час догляду за зеленими насадженнями в умовах комплексної зеленої зони населених місць.

Очікувані результати навчання:

Змістовий модуль 1. Безпека життєдіяльності.

Тема 1. Студент розуміє основні поняття та визначення безпеки життєдіяльності людини, освоїв принципи менеджменту безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональну структуру захисту населення у НС.

Тема 2. Студент знає засади системного аналізу у безпеці життєдіяльності, розуміє поняття безпеки людини, суспільства, національної безпеки.

Тема 3. Студент володіє знаннями про захист людини від впливу шкідливих, небезпечних та вражаючих факторів техногенного характеру, здатний характеризувати ризик як оцінку небезпеки.

Тема 4. Студент розуміє принципи захисту людини від несприятливих факторів соціально-політичного характеру.

Тема 5. Студент розуміє принципи захисту людини від несприятливих факторів соціально-політичного характеру.

Змістовий модуль 2. Охорона праці та цивільний захист.

Тема 1. Студент розуміє загальні та правові основи охорони праці.

Тема 2. Студент вміє пояснювати основи фізіології та гігієни праці. володіє знаннями про профілактику травматизму та професійних захворювань.

Тема 3. Студент розуміє основи виробничої безпеки, електробезпеки, пожежної безпеки.

Тема 4. Студент володіє знаннями про законодавчі та нормативно-правові основи цивільного захисту, розпізнає надзвичайні ситуації техногенного, соціально політичного і військового характеру.

Тема 5. Студент розуміє принципи захисту населення та територій від надзвичайних ситуацій, локалізації та ліквідації НС.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Безпека життєдіяльності.

Тема 1. Вступ. Основні поняття та визначення безпеки життєдіяльності людини. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно- функціональна структура захисту населення у НС.

Мета і завдання навчальної дисципліни. Основні поняття та визначення безпеки життєдіяльності людини. Теоретичні та методологічні основи БЖД. Таксономія, ідентифікація та квантифікація небезпек. Поняття небезпеки. Законодавча база БЖД: Закон України «Про охорону навколишнього середовища», Закон України «Про дорожній рух», Закон України «Про охорону здоров'я», Закон України «Про охорону праці». Законодавство з надзвичайних ситуацій. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення». Обов'язкові медичні огляди. Відповідальність за порушення законодавства. Нормативно-правові акти з охорони праці (НПАОП): визначення, основні вимоги та ознаки.

Тема 2. Системний аналіз у безпеці життєдіяльності. Безпека людини, суспільства, національна безпека.

Види безпеки за сферами забезпечення. Безпека суспільства. Громадська безпека. Соціальна безпека. Національна безпека. Об'єкти національної безпеки. Теоретичні та методологічні основи безпеки життєдіяльності.

Тема 3. Захист людини від впливу шкідливих, небезпечних та вражаючих факторів техногенного характеру. Ризик як оцінка небезпеки.

Небезпека техногенного характеру. Промислові аварії, катастрофи та їх наслідки. Пожежі та вибухи. Захист людини в повітряному транспорті, залізничному, морському та автотранспорті.

Загальна характеристика та оцінка небезпек. Оцінка ризику небезпеки. Концепція прийняттого (допустимого) ризику. Управління ризиком.

Тема 4. Захист людини від несприятливих факторів соціально-політичного характеру.

Закономірності виникнення соціально-політичних небезпек. Джерела

конфлікту. Соціально-небезпечні вірусні інфекції людини (соціальні хвороби), епідемії. Соціальні небезпеки: вандалізм та натовп, алкоголізм, тютюнопаління, наркоманія. Ситуації криміногенного характеру.

Тема 5. Захист людини від впливу негативних факторів середовища повсякденної діяльності.

Концептуальні основи державної безпеки. Загальні аспекти управління безпекою життєдіяльності. Апарат управління безпекою життєдіяльності. Захист людини від впливу негативних факторів середовища повсякденної діяльності. Нагляд і контроль у галузі безпеки життєдіяльності.

Змістовий модуль 2. Охорона праці та цивільний захист.

Тема 1. Загальні та правові основи охорони праці.

Сучасний стан охорони праці в Україні та за кордоном. Суб'єкти і об'єкти охорони праці. Основні терміни та визначення в галузі охорони праці. Державне управління охороною праці. Організація охорони праці на підприємстві Конституційні засади охорони праці в Україні. Законодавство України про охорону праці. Обов'язки працівників щодо додержання вимог нормативно-правових актів з охорони праці. Обов'язкові медичні огляди працівників певних категорій. Відповідальність посадових осіб і працівників за порушення законодавства про охорону праці. Нормативно-правові акти з охорони праці (НПАОП): визначення, основні вимоги та ознаки. Система державного управління охороною праці в Україні. Компетенція та повноваження органів державного управління охороною праці. Національна рада з питань безпечної життєдіяльності населення.

Тема 2. Основи фізіології та гігієни праці. Профілактика травматизму та професійних захворювань.

Основи фізіології праці. Роль центральної нервової системи в трудовій діяльності людини. Втома. Гігієна праці, її значення. Чинники, що визначають санітарно-гігієнічні умови праці. Повітря робочої зони. Робоча зона та повітря робочої зони. Освітлення виробничих приміщень.

Виробничі травми, професійні захворювання, нещасні випадки виробничого

характеру. Інциденти та невідповідності. Мета та завдання профілактики нещасних випадків професійних захворювань і отруєнь на виробництві.

Тема 3. Основи виробничої безпеки. Електробезпека. Пожежна безпека.

Електробезпека Загальні вимоги безпеки до технологічного обладнання та процесів. Безпека під час експлуатації систем під тиском і криогенної техніки. Безпека під час вантажно-розвантажувальних робіт. Електробезпека. Дія електричного струму на організм людини. Електричні травми. Основи пожежної безпеки. Основні засоби і заходи забезпечення пожежної безпеки виробничого об'єкту. Пожежна сигналізація. Засоби пожежогасіння. Дії персоналу при виникненні пожежі. Забезпечення та контроль стану пожежної безпеки на виробничих об'єктах. Вивчення питань пожежної безпеки працівникам.

Тема 4. Законодавчі та нормативно-правові основи цивільного захисту. Надзвичайні ситуації техногенного, соціально-політичного і військового характеру.

Законодавчі та нормативно-правові основи цивільного захисту. Класифікація надзвичайних ситуацій за причинами походження. Державна служба України з надзвичайних ситуацій (ДСНС України). Види НС техногенного характеру. Причини виникнення. Запобігання та мінімізації наслідків НС техногенного характеру. Соціально-політичні конфлікти з використанням звичайної зброї та засобів масового ураження.

Тема 5. Захист населення та територій від надзвичайних ситуацій. Локалізація та ліквідація НС.

Оповіщення та інформування у сфері ЦЗ. Засоби індивідуального та колективного захисту. Евакуаційні заходи. Медико-психологічна реабілітація постраждалих осіб. Локалізація та ліквідація НС. Укриття населення у захисних спорудах при виникненні НС. ЦЗ на об'єкті господарської діяльності (ОГД). Структура. Заходи. Функції та обов'язки керівника ОГД та порядок дій персоналу в умовах виникнення НС.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Денна форма навчання

№ заняття	Назви тем	Кількість годин						Рекомендовані джерела інформації
		Денна форма навчання						
		усього	у тому числі					
лекції	практичні		лабораторні	семінарські	самостійна робота			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
III навчальний рік, семестр V								
	Змістовий модуль 1. Безпека життєдіяльності.	28	16	-	-	-	12	
1	Тема 1. Вступ. Основні поняття та визначення безпеки життєдіяльності людини. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення у НС.	6	4	-	-	-	2	1.Безпека життєдіяльності та охорона праці : підручник. - Харків: ХНУВС, 2021. – 308 с. 2.Безпека життєдіяльності та цивільний захист: підручник для студентів спеціальностей з природничих, соціально-гуманітарних наук та інформаційно-комунікаційних технологій / О. Г. Левченко, О. В. Землянська, Н. А. Праховнік, В. В. Зацарний; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Київ: Каравела, 2021. – 268 с. Друге видання підручника.
2	Тема 2. Системний аналіз у безпеці життєдіяльності. Безпека людини, суспільства, національна безпека.	4	2	-	-	-	2	1.Безпека життєдіяльності та охорона праці : підручник. - Харків: ХНУВС, 2021. – 308 с.
3	Тема 3. Захист людини від впливу шкідливих, небезпечних та вражаючих факторів техногенного характеру. Ризик як оцінка небезпеки.	6	4	-	-	-	2	1.Безпека життєдіяльності та цивільний захист: підручник для студентів спеціальностей з природничих, соціально-гуманітарних наук та інформаційно-комунікаційних технологій / О. Г. Левченко, О. В. Землянська, Н. А. Праховнік, В. В. Зацарний; КПІ ім. Ігоря Сікорського. –

								Київ: Каравела, 2021. – 268 с. Друге видання підручника.
4	Тема 4. Захист людини від несприятливих факторів соціально-політичного характеру.	4	2	-	-	-	2	1.Безпека життєдіяльності та охорона праці : підручник. - Харків: ХНУВС, 2021. – 308 с.
5	Тема 5. Захист людини від впливу негативних факторів середовища повсякденної діяльності.	8	4	-	-	-	4	1.В.І. Кошель, Г.П. Сав'юк, Б.С. Дзундз. Безпека життєдіяльності: Навчально-методичний посібник. / [Укладачі: В.І. Кошель, Г.П. Сав'юк, Б.С. Дзундза] – Івано-Франківськ: НАБІР, 2018. – 163 с.
	Змістовий модуль 2. Охорона праці та цивільний захист.	32	14	-	-	-	16	
6	Тема 1. Загальні та правові основи охорони праці.	8	4	-	-	-	4	1.Гандзюк М.П., Желібо Є.П., Халімовський М.О. Основи охорони праці. Підручник. – К., 2019. 2.Голінько, Василь Іванович. Основи охорони праці : [підруч. Для студентів ВНЗ] / В. І. Голінько ; М-во освіти і науки України, Держ. вищ. навч.закл. "Нац. гірн. ун-т". — Вид. 2-ге. — Дніпропетровськ : НГУ, 2018. — 271 с.
7	Тема 2. Основи фізіології та гігієни праці. Профілактика травматизму та професійних захворювань.	4	2	-	-	-	2	1.Гандзюк М.П., Желібо Є.П., Халімовський М.О. Основи охорони праці. Підручник. – К., 2019.
8	Тема 3. Основи виробничої безпеки. Електробезпека. Пожежна безпека.	8	4	-	-	-	4	1.Сокурєнко В.В., Бандурка О.М., Бортник С.М. та ін. Безпека життєдіяльності та цивільний захист: підручник. Київ: Каравела, 2021. 268 с.
9	Тема 4. Законодавчі та нормативно-правові основи цивільного захисту. Надзвичайні ситуації техногенного, соціально-політичного і військового характеру.	4	2	-	-	-	2	1. Законодавство України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rada.gov.ua/
10	Тема 5. Захист населення та територій від надзвичайних ситуацій. Локалізація та ліквідація НС.	6	2	-	-	-	4	1. Навчальний посібник з дисципліни «Безпека життєдіяльності та цивільний захист»: навч. посіб. Дніпро: ПП Вахмістров О.Є., 2022. 148 с.
	Залік	2	2	-	-	-	-	
	Разом	60	32	32	-	-	28	

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

1. Мета та завдання навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності».
2. Основні поняття та визначення безпеки життєдіяльності людини.
3. Теоретичні та методологічні основи БЖД.
4. Таксономія, ідентифікація та квантифікація небезпек.
5. Поняття «небезпека» та її класифікація.
6. Менеджмент безпеки життєдіяльності.
7. Законодавча база БЖД: основні положення Закону України «Про охорону навколишнього середовища».
8. Основні вимоги Закону України «Про дорожній рух» у контексті БЖД.
9. Закон України «Про охорону здоров'я» та його значення для безпеки життєдіяльності.
10. Законодавство з надзвичайних ситуацій та їх попередження.
11. Основні принципи системного аналізу у сфері БЖД.
12. Поняття безпеки людини, суспільства та національної безпеки.
13. Види безпеки за сферами забезпечення.
14. Поняття громадської та соціальної безпеки.
15. Об'єкти національної безпеки та їх характеристика.
16. Методологічні основи безпеки життєдіяльності.
17. Поняття небезпек техногенного характеру.
18. Причини виникнення промислових аварій і катастроф.
19. Пожежі та вибухи: причини та наслідки.
20. Особливості захисту людини на повітряному транспорті.
21. Безпека на залізничному, морському та автотранспорті.
22. Поняття та оцінка ризику небезпек.
23. Концепція прийняттого (допустимого) ризику.
24. Управління ризиком у сфері БЖД.
25. Закономірності виникнення соціально-політичних небезпек.
26. Основні джерела конфліктів у суспільстві.
27. Соціально-небезпечні вірусні інфекції та епідемії.

28. Соціальні небезпеки: вандалізм, натовп, алкоголізм.
29. Шкідливий вплив тютюнопаління та наркоманії.
30. Ситуації криміногенного характеру та захист від них.
31. Концептуальні основи державної безпеки.
32. Апарат управління безпекою життєдіяльності.
33. Нагляд і контроль у галузі безпеки життєдіяльності.
34. Основні терміни та визначення у сфері охорони праці.
35. Конституційні засади охорони праці в Україні.
36. Основи фізіології праці та роль ЦНС у трудовій діяльності.
37. Профілактика виробничого травматизму та профзахворювань.
38. Електробезпека: дія електричного струму на організм людини.
39. Пожежна безпека: засоби пожежогасіння та дії персоналу при пожежі.
40. Оповіщення, евакуація та колективні засоби захисту населення у надзвичайних ситуаціях.

6. ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ТА МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Технології навчання:

словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);

практичний метод (практичні заняття);

наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);

робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування);

відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та

комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

самостійна робота (роз'яснення завдань);

індивідуальна робота.

Методи оцінювання:

усне або письмове опитування;

тестування;

презентації результатів виконаних завдань;

презентації та виступи на науково-прикладних заходах;

залік.

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

7.1 Шкала оцінювання результатів навчання за національною шкалою:

Національна шкала	Теоретична підготовка	Практичні уміння та навчання
«Відмінно»	Здобувач ґрунтовно володіє знаннями з усіх тем курсу, вільно орієнтується у законодавчій та нормативно-правовій базі БЖД, охорони праці й цивільного захисту, демонструє вміння системно аналізувати небезпеки, їх класифікацію та оцінку ризиків. Відповіді логічні, аргументовані, з прикладами та належними посиланнями на законодавчі акти.	Здобувач упевнено застосовує знання на практиці, володіє методами оцінки ризику, знає правила поведінки у надзвичайних ситуаціях, уме пояснити алгоритм дій при пожежі, аварії чи евакуації. Володіє навичками використання засобів індивідуального та колективного захисту.
«Добре»	Здобувач має достатні знання, володіє більшістю понять і категорій, уме пояснити основні положення дисципліни, але допускає окремі неточності чи недостатньо глибокі аргументи.	Здобувач у більшості випадків правильно застосовує знання, розуміє послідовність дій у НС, але іноді потребує допомоги викладача у деталях чи методах застосування.
«Задовільно»	Здобувач орієнтується у змісті навчальної дисципліни, знає основні визначення, законодавчі акти та класифікації, але відповіді фрагментарні, містять прогалини та поверхневе відтворення матеріалу.	Здобувач орієнтується у базових практичних діях, знає основні правила поведінки та використання захисних засобів, однак дії виконуються неповно або з помилками, що знижує ефективність.
«Незадовільно»	Здобувач має загальне уявлення про дисципліну та окремі базові терміни, але не здатний дати цілісну відповідь і відтворює знання на рівні фрагментарного запам'ятовування без розуміння їх змісту.	Здобувач лише частково розуміє необхідні практичні заходи, знає окремі фрагменти алгоритмів поведінки у НС, але не здатний правильно діяти в реальних або змодельованих ситуаціях.

7.2 Шкала оцінювання результатів навчання за системою ЄКТС:

Сума балів та всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю недоліків)
67-74	задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальний критеріям)
35-59	незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела інформації:

1. Безпека життєдіяльності та охорона праці : підручник. - Харків: ХНУВС, 2021. – 308 с.

2. Безпека життєдіяльності та цивільний захист: підручник для студентів спеціальностей з природничих, соціально-гуманітарних наук та інформаційно-комунікаційних технологій / О. Г. Левченко, О. В. Землянська, Н. А. Праховнік, В. В. Зацарний; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Київ: Каравела, 2021. – 268 с. Друге видання підручника.

3. В.І. Кошель, Г.П. Сав'юк, Б.С. Дзундза Безпека життєдіяльності: Навчально-методичний посібник. / [Укладачі: В.І. Кошель, Г.П. Сав'юк, Б.С. Дзундза] – Івано-Франківськ: НАБІР, 2018. – 163 с.

4. Гандзюк М.П., Желібо Є.П., Халімовський М.О. Основи охорони праці. Підручник. – К., 2019.

5. Голінько, Василь Іванович. Основи охорони праці : [підруч. Для студентів ВНЗ] / В. І. Голінько ; М-во освіти і науки України, Держ. вищ. навч.закл. "Нац. гірн. ун-т". — Вид. 2-ге. — Дніпропетровськ : НГУ, 2018. — 271 с.

6. Закон України "Про охорону праці", Редакція від 15.11.2024

7. Навчальний посібник з дисципліни «Безпека життєдіяльності та цивільний захист»: навч. посіб. Дніпро: ПП Вахмістров О.Є., 2022. 148 с.

8. Практикум з безпеки життєдіяльності. /І.П.Пістун, В.І. Кочубей. Суми : Університетська книга., 2024. – 352с.

9. Сокурєнко В.В., Бандурка О.М., Бортник С.М. та ін. Безпека життєдіяльності та цивільний захист: підручник. Київ: Каравела, 2021. 268 с.

Допоміжні джерела інформації:

1. Безпека життєдіяльності : підручник / І. П. Пістун, В. І. Кочубей. — Суми : Університетська книга, 2019. — 576 с.

2. Основи охорони праці : підручник / М. С. Одарченко,. А. М.

Одарченко, В. І. Степанов, Я. М. Черненко. – Х. : Стиль-Издат, 2017. – 334 с

3. Стиценко Т.Є., Пронюк Г.В., Сердюк Н.М., Хондак І.І. «Безпека життєдіяльності»: навч. посібник / Т.Є Стеценко, Г.В. Пронюк, Н.М. Сердюк, І.І. Хондак. – Харків: ХНУРЕ, 2018. – 336 с.

Інформаційні ресурси:

1. Законодавство України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua/>

2. Державний комітет статистики України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

3. Міністерство України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи <http://www.mns.gov.ua/>. Кабінет Міністрів України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/>

4. Рада національної безпеки і оборони України <http://www.rainbow.gov.ua/>

9. ЗМІНИ ТА ДОПОВНЕННЯ

Навчальний рік	Зміст внесених змін та доповнень	Номер протоколу засідання циклової комісії	Підпис голови циклової комісії